

## COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2015CC609

Zaaknummer Klachtencommissie 2014T1229

**datum uitspraak 16/02/2016**

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland, Compensatie na seksueel misbruik van minderjarigen (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling), het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

**[naam]**,  
geboren op [datum],  
wonende te [plaats],  
hierna te noemen: verzoekster,  
bijgestaan door: mr. drs. M. Jeltjes, advocaat te Amsterdam,

te voldoen door:

**het Bisdom Haarlem-Amsterdam**,  
gevestigd te [plaats],  
hierna te noemen: verweerder.

### **1. Verloop van de procedure**

1.1 Het aanvraagformulier voor het verkrijgen van compensatie wegens vastgesteld seksueel misbruik van een minderjarige door een persoon verbonden aan een R.-K. instelling in Nederland is door de griffie van de Compensatiecommissie ontvangen op 18 maart 2015, tezamen met het advies van de Klachtencommissie d.d. 5 februari 2015 met zaaknummer 2014W1229, waarin het seksueel misbruik gegrond is verklaard. Ook is ter griffie ontvangen de brief van 23 februari 2015, waarin verweerder te kennen geeft de gegrondverklaring over te nemen. Het door verweerder ingevulde antwoordformulier is eveneens door de griffie ontvangen.

1.2 Bij brief van 18 juni 2015 heeft de voorzitter van de Compensatiecommissie op de voet van artikel 19 van de Compensatieregeling nadere vragen gesteld aan verzoekster aangaande de geleden vermogensschade. Namens verzoekster is de schade van verzoekster schriftelijk onderbouwd bij brief van 9 september 2015, opgesteld door mr. J. Jeltjes. Verweerder heeft bij brief van 15 september 2015 gereageerd.

1.3 Door het indienen van het aanvraagformulier heeft verzoekster aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Ook verweerder heeft de Compensatieregeling aanvaard. Beide partijen hebben afschriften gekregen van alle genoemde stukken die deel uitmaken van het dossier waarover de Compensatiecommissie beschikt.

## **2. De vaststaande feiten**

Voor de beoordeling van de aanvraag tot compensatie gaat de Compensatiecommissie uit van de feiten en omstandigheden, zoals deze door de Klachtencommissie in haar advies zijn vastgesteld en gegrond zijn bevonden. Kort weergegeven en nader beschreven in het advies van de Klachtencommissie gaat het in deze zaak om het navolgende seksueel misbruik.

Verzoekster verhuisde in de zomer van [jaartal] naar [plaats]. Zij was toen twaalf jaar oud. Hoewel het gezin waartoe zij behoorde van gereformeerde huize was, ging zij naar de Rooms-Katholieke huishoudschool [naam school] in de buurt. Wijlen [burgerlijke naam] die priester was (hierna: [aangeklaagde]), verzorgde de godsdienstles op die school. Verzoekster moest op een keer als enige nablijven. Hij pakte toen haar hand en begon tegen haar te praten. Verzoekster was dergelijk lichamelijk contact niet gewend en wist niet wat ze hier van moest denken. Ze was bovendien niet gewend om tegen een volwassene in te gaan. Tijdens een volgende nablijfsessie in de tweede klas (schooljaar [jaartal-jaartal]) heeft [aangeklaagde] haar uitvoerig aan haar borstjes en tepels betast. Dit uitvoerig betasten heeft zich in totaal twee keer voorgedaan. Hij praatte daarbij uitvoerig op haar in dat dit normaal was en dat ze niet moest schrikken. Ook vertelde hij haar dat ze thuis niets mocht vertellen, omdat ze anders (net als haar oudere en intussen overleden broer, die wegens zijn verstandelijke handicap in een inrichting had moeten verblijven) zou worden weggestuurd van huis.

[aangeklaagde] heeft verzoekster vervolgens gevraagd om langs te komen bij hem in zijn woning in de pastorie naast de kerk. Verzoekster heeft thuis eerst toestemming gevraagd of ze langs mocht gaan bij [aangeklaagde]. Haar moeder vond het goed. Aarzelend en met lood in haar schoenen is ze bij [aangeklaagde] in de pastorie langs gegaan. Daar werd zij naar zijn studeerkamer geleid. Op de bank gezeten, heeft hij haar opnieuw onzedelijk betast aan haar borstjes. Ook heeft hij haar kleding uitgedaan evenals die van hemzelf. Hij heeft vervolgens getracht haar vaginaal te penetreren maar dit lukt niet en deed veel pijn. Vervolgens heeft hij haar anaal verkracht. Nadien knuffelde hij haar. Ze was compleet in shock. Bij het afscheid heeft hij haar onder druk gezet door te zeggen dat het haar eigen schuld was en dat haar ouders haar niet zouden geloven. Dit onzedelijk betasten en het anaal verkrachten heeft zich al met al zes of zeven keer voorgedaan in de pastorie in een periode van ongeveer een jaar.

Verzoekster was bij aanvang van het seksueel misbruik veertien jaar oud.

## **3. Het bewijs en de categorie-indeling**

3.1 Verzoekster heeft als bewijsmiddel bedoeld in artikel 7 sub a van de Compensatieregeling in het geding gebracht het advies van de Klachtencommissie, zoals vermeld onder 1, gegeven naar aanleiding van de klacht van verzoekster. In dit advies is de klacht gegrond verklaard. Ook is overgelegd het besluit van verweerder tot overname van het genoemde advies van de Klachtencommissie.

3.2 Gelet op het jegens verzoekster gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2 en gelet op het geleverde bewijs daarvan zoals vermeld onder 3.1, oordeelt de Compensatiecommissie dat een indeling van de aanvraag tot financiële compensatie in

categorie 4, zoals nader omschreven in artikel 5 sub 4 van de Compensatieregeling, haar juist voorkomt.

Volgens artikel 5 van de Compensatieregeling en de toelichting daarop kan eerst sprake zijn van een vergoeding in categorie 5, indien sprake is van substantiële vermogensschade en geen gereede twijfel bestaat over het causaal verband tussen deze schade en het seksueel misbruik. Gelet op de hierna onder 4 aangevoerde redenen, is daarvan naar het oordeel van de Compensatiecommissie in het onderhavige geval sprake, hetgeen met zich brengt dat de onderhavige aanvraag om die reden definitief ingedeeld dient te worden in categorie 5.

Ten overvloede merkt de Compensatiecommissie op dat hoewel hier sprake kan zijn van seksueel misbruik dat in meerdere categorieën zou kunnen vallen, voor de te adviseren uitkering volgens de toelichting op de Compensatieregeling alleen de hoogste categorie geldt (zie Toelichting op de Compensatieregeling, paragraaf De categorieën, 4<sup>e</sup> alinea).

#### **4. Bedrag financiële compensatie en kosten rechtsbijstand**

4.1 De Compensatieregeling kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling het omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn. De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens verzoekster gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld om een materiële vergoeding te bieden ter verzachting van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik, afgezien van de vergoeding voor vermogensschade als bedoeld in artikel 5 onder 5 van de Compensatieregeling.

##### *standpunt verzoekster*

4.2 Op verzoek van de voorzitter van de Compensatiecommissie bij brief d.d. 18 juni 2015 is namens verzoekster bij brief d.d. 9 september 2015 van mr. Jeltjes de vermogensschade van verzoekster nader toegelicht. Kort samengevat wordt het navolgende gesteld.

Verzoekster is door het haar aangedane seksueel misbruik in haar ontwikkeling beschadigd geraakt. Zij is diverse malen opgenomen geweest, heeft in haar pubertijd eetstoornissen ontwikkeld (anorexia nervosa en boulimia), heeft haar opleidingen moeten onderbreken door de opnames en daarop aansluitende dagbehandelingen (gedurende anderhalf jaar), heeft haar avondopleiding [opleiding] moeten afbreken en is in [jaartal] volledig arbeidsongeschikt verklaard. Indien zij niet seksueel zou zijn misbruikt, had zij haar studie [opleiding] kunnen afronden en een inkomen kunnen verdienen dat gemiddeld per maand bruto €2.500,-- hoger lag dan de arbeidsongeschiktheidsuitkering van €1.562,30 bruto per maand die zij thans ontvangt. Berekend over een periode van 23 arbeidsjaren komt dat neer op een bedrag van ruim €540.000,00 bruto aan misgelopen inkomsten. Daarnaast heeft verzoekster kosten gemaakt voor behandeling bij een particuliere psychologe ter hoogte van in totaal €43.294,90, welke voor haar rekening zijn gebleven.

Concluderend stelt verzoekster dat haar aanvraag ingedeeld dient te worden in categorie 5, nu sprake is van substantiële schade die zonder gereede twijfel in causaal verband staat met het seksueel misbruik, waardoor zij voor het maximaal uit te keren schadevergoedingsbedrag in aanmerking wenst te komen.

##### *standpunt verweerder*

4.3 Verweerder heeft bij brief van 15 september 2015 gereageerd en - samengevat - te kennen gegeven af te zien van het geven van een inhoudelijk oordeel.

*overwegingen Compensatiecommissie*

4.4 De Compensatieregeling kent in artikel 5 de mogelijkheid tot toekenning van een gemaximeerde compensatie voor vermogensschade bij -onder meer- een indeling in categorie 4, waarvan hier sprake is. Daarbij dient de vermogensschade substantieel te zijn. Ook dient er volgens de toelichting op artikel 5 zonder gerede twijfel een causaal verband te zijn tussen die substantiële vermogensschade enerzijds en het seksueel misbruik anderzijds.

4.5 Bij de vaststelling van de omvang van de vermogensschade gaat het om een vergelijking tussen de situatie na het seksueel misbruik enerzijds en anderzijds de situatie zoals die - het seksueel misbruik weggedacht - naar redelijke verwachtingen geweest zou zijn gelet op alle bekende feiten en omstandigheden. De Compensatiecommissie heeft de door verzoekster ter onderbouwing van de omvang van haar vermogensschade aangedragen en door verweerder niet bestreden factoren, beoordeeld.

4.6 Uit de overgelegde bewijsstukken (stukken van het UWV, verklaring van [naam] (huisarts) d.d. 24 juli 2015, diverse brieven van psychiaters verbonden aan de GGZ crisisdienst, de verklaring d.d. 6 september 2015 van [naam]) blijkt dat verzoekster reeds decennialang kampt met ernstige en diverse psychiatrische problemen, zoals eetstoornissen, automutilatie, angstklachten en dissociatie-verschijnselen. Al op tienerleeftijd heeft zij in verband met psychische klachten een slaapkuur van twee weken gehad, zo staat vermeld op de (medische) Rapportage Algemeen d.d. [datum] van [naam] (arts), opgesteld in het kader van de arbeidsongeschiktheidsherbeoordeling. Uit de stukken blijkt voorts dat verzoekster vele malen kort of langdurig opgenomen en onder psychiatrische behandeling is geweest. Zij gebruikt tot op heden door de psychiater/huisarts voorgeschreven medicatie in verband met haar problematiek en de verwachting is dat deze medicatie evenals (psychiatrische) behandeling in de toekomst ook nodig zal zijn, aldus huisarts [naam] in zijn verklaring.

Gedurende haar periode op de huishoudschool is verzoekster door [aangeklaagde] seksueel misbruikt. Nadien heeft zij de Havo weten te voltooien en vervolgens een 'diploma [opleiding]' en een 'diploma [opleiding]' behaald. Ook heeft zij een opleiding tot 'Docent [vak]' afgerond. Zij heeft vanaf circa [jaartal] tot [jaartal] ogenschijnlijk zonder al te veel problemen deelgenomen aan het arbeidsproces in de zorg, maar is op [datum] op psychische gronden blijvend uitgevallen voor haar werk als praktijkbegeleidster in een ziekenhuis. Uit de diverse verzekeringsgeneeskundige rapportages opgesteld door verzekeringsartsen (d.d. [datum] [datum] en [datum]) wordt als redenen voor die uitval genoemd dat ze het werk niet kon volhouden door overmatige inzet en weinig zelfvertrouwen. Voorts blijkt dat bij verzoekster sprake was van een depressief syndroom en anorectische eetstoornissen en relatieproblemen, alsmede van een karakterneurose met decompensatie- en dissociatie-verschijnselen. Per [datum] is aan verzoekster een volledige arbeidsongeschiktheidsuitkering toegekend, welke volledige arbeidsongeschiktheid tot op heden voortduurt, aldus de brief van het UWV d.d. [datum] en de overgelegde recente UWV-afschriften.

Uit de verzekeringsgeneeskundige rapportage d.d. [datum] valt ook af te leiden dat verzoekster in [jaartal] gedurende anderhalf jaar in een sanatorium in [plaats] opgenomen is geweest met psychotische verschijnselen en dat zij nadien nog een dagbehandeling heeft ondergaan. Een gestarte avondopleiding aan de [universiteit] heeft zij door haar problematiek moeten staken, zo vermeldt de rapportage van de verzekeringsgeneeskundige d.d. [datum].

4.7 De thans voorliggende vraag is of de hiervoor onder 4.6 samengevatte psychiatrische problematiek met blijvende arbeidsongeschiktheid zonder gerede twijfel veroorzaakt wordt door het seksueel misbruik dat verzoekster in haar jeugd is aangedaan. De

Compensatiecommissie constateert dat in de overgelegde stukken van het UWV het aangedane seksueel misbruik niet expliciet wordt benoemd; de focus lijkt te liggen op de zich dan voordoende psychiatrische problematiek als zodanig. Echter, uit deze UVW-stukken valt evenmin af te leiden dat sprake is van andere oorzaken voor verzoeksters psychiatrische problematiek. Ook de brieven van de crisisdienst GGZ belichten mogelijke oorzaken niet, althans slechts zeer summier of indirect. Wel worden enkele luxerende factoren vermeld.

De verklaringen van [naam] en [naam] daarentegen noemen op eenduidige en niet mis te verstane wijze het aangedaan seksueel misbruik als dé traumatiserende ervaring, die heeft geleid tot verzoeksters psychiatrische problematiek.

4.8 Het is de Compensatiecommissie ambtshalve bekend dat aangedaan seksueel misbruik kan leiden tot angst- en dissociatiestoornissen, hetgeen evenzeer geldt voor eetstoornissen en automutilatie, samenhangend met een negatief zelfbeeld en angst voor controleverlies. Ook is algemeen bekend dat dit soort psychiatrische problematiek zich eerst jaren na het trauma kan manifesteren.

Gelet op het vorenstaande, alsmede de aard van verzoeksters psychiatrische problematiek, de ernst van het haar in haar jeugd aangedaan seksueel misbruik en gelet op alle voorhanden medische en verzekeringsgeneeskundige stukken in dit dossier, is de Compensatiecommissie van oordeel dat verzoeksters psychiatrische problematiek, zoals hiervoor beschreven, zonder gereede twijfel, althans gedeeltelijk, veroorzaakt is door het seksueel misbruik.

Met betrekking tot de hoogte van de schade wegens verlies van arbeidsvermogen overweegt de Compensatiecommissie als volgt. Anders dan verzoekster is de Compensatiecommissie van oordeel dat uit het feit dat zij in [jaartal] gezakt is voor de vooropleiding van de studie [naam studie] niet de conclusie kan worden verbonden dat bij de bepaling van de omvang van de vermogensschade uitgegaan zou moeten worden van een inkomen behorende bij deze academische studie. Wel acht de Compensatiecommissie het redelijk om ervan uit te gaan dat verzoekster er in de situatie zonder seksueel misbruik in geslaagd zou zijn zich een inkomen te verwerven op het niveau van een Hbo-[beroep]. Zij heeft immers diverse opleidingen gevolgd en diploma's op Hbo-niveau gehaald, hetgeen de Compensatiecommissie afleidt uit de verslagen van het UWV en de GMD.

Voor zover de door verzoekster geleden vermogensschade bestaat uit behandelkosten van [naam] voornoemd is de Compensatiecommissie van oordeel dat deze kosten slechts ten dele voor vergoeding in aanmerking komen, omdat het de keuze van verzoekster is geweest zich te laten behandelen buiten het reguliere circuit met als gevolg dat de aan de behandeling verbonden kosten niet onder het ziekenfonds c.q. een zorgverzekering vielen c.q. gedeclareerd konden worden. Aangezien verzoekster wel baat heeft bij de behandeling door [naam] is een gedeeltelijke vergoeding van die kosten desalniettemin op zijn plaats.

4.9 Op grond van het hiervoor overwogene komt de Compensatiecommissie tot de conclusie dat verzoekster aanspraak kan maken op een (gedeeltelijke) vergoeding van geleden vermogensschade, welk bedrag echter, vermeerderd met smartengeld in dit geval het maximale compensatiebedrag, zoals genoemd in artikel 5 sub 5 van de Compensatieregeling, ruimschoots overschrijdt. Verzoekster kan derhalve aanspraak maken op een compensatie van €100.000,-- voor zowel materiele als immateriële schade.

De vraag of verzoekster - in de hypothetische situatie dat zij niet seksueel zou zijn misbruikt - een opleiding voor [naam opleiding] zou hebben kunnen afronden en daardoor een hoger inkomen zou hebben verdiend, kan daarom in het midden worden gelaten.

4.10 Verzoekster heeft een nota ter hoogte van €671,09 inclusief kantoorkosten en BTW overgelegd aan de Compensatiecommissie ter zake van kosten van rechtsbijstand gemaakt in het kader van het aanvragen van de financiële compensatie. De Compensatiecommissie is van oordeel dat dit bedrag integraal voor vergoeding in aanmerking komt.

## **5. Slotsom**

5.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling dient te worden ingedeeld in categorie 5 en dat de hierna te vermelden bedragen voor betaling in aanmerking dienen te komen.

5.2 Betaling van compensatie en kosten van rechtsbijstand geschiedt zonder dat van de verzoekster tot compensatie finale kwijting ter zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

5.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor verweerder en is noch voor verzoekster, noch voor verweerder vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

## **6. Het advies**

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoekster in categorie 5 en adviseert verweerder binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak:

- aan verzoekster een bedrag van €100.000,-- te betalen, alsmede
- aan de advocaat van verzoekster ter zake van kosten van rechtsbijstand een bedrag van € 671,09 inclusief kantoorkosten en BTW te betalen.

Deze beslissing is gewezen door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. J. M. van de L. (plaatsvervangend voorzitter), mr. B. H, en de heer E.S. G, bijgestaan door mr. E.B. S.-van C., griffier, op 16/02/2016 en is ondertekend door de plaatsvervangend voorzitter.

plaatsvervangend voorzitter